

Jubileusz 20-lecia II Katedry i Kliniki Kardiochirurgii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego

Kierownik Kliniki: prof. dr hab. n. med. Stanisław Woś



Rok 2010 był dla II Kliniki Kardiochirurgii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego rokiem jubileuszowym. Kierowana przez prof. Stanisława Wosia Klinika obchodziła 20. rocznicę działalności. Ukoronowaniem jubileuszu była zorganizowana przez zespół Kliniki uroczystość poświęcona dokonaniom tych dwudziestu lat. Odbyła się ona 10 grudnia 2010 r. w sali teatralnej Domu Kultury w Giszowcu. Uroczystość zaszczycili swoim przybyciem JM Rektor ŚUM prof. Ewa Małecka-Tendera, Dyrektor Szpitala Klinicznego nr 7 Klaudia Rogowska, Prezydent Miasta Katowice Piotr Uszok, przedstawiciel JE Arcybiskupa Damiana Zimonia, Kierownicy współpracujących Klinik w osobach prof. Michała Tendery i Zbigniewa Gąsiora, Ordynatorzy oddziałów kardiologicznych w Częstochowie i Bytomiu. Wśród zaproszonych gości znaleźli się wszyscy, którzy przez te dwadzieścia lat pomagali kreować wizerunek II Kliniki Kardiochirurgii, jak dr Andrzej Sosnowski z Kliniki Kardiochirurgii w Leicester GB, zaprzyjaźnieni Kierownicy większości oddziałów kardiochirurgicznych w kraju, Prezesi PTKTCh i Klubu Kardiochirurgii. Nie zabrakło również Przyjaciół, którzy przybyciem na ten uroczysty jubileusz postanowili uhonorować wieloletnie życzliwe wsparcie dla wszystkich poczynań zespołu. Wśród nich znalazł się światowej sławy kompozytor Wojciech Kilar. Program uroczystości rozpoczął się wystąpieniami zaproszonych gości, po czym gospodarz wieczoru, prof. Stanisław Woś, uhonorował zaproszonych okolicznościowymi statuetkami, a wieloletnich pracowników dyplomami z podziękowaniem za wytrwałą pracę. Wszyscy zaproszeni goście otrzymali również wydawną z okazji jubileuszu „Kronikę 20-lecia II Katedry i Kliniki Kardiochirurgii”. Zaprezentowana została też historia Kliniki, wieloletni dorobek jej zespołu oraz dokonania i plany na przyszłość. Wieczór ten był dla zespołu Kliniki podsumowaniem dwudziestu lat wyjątkowej pracy, zarówno na polu klinicznym, jak i naukowym. Minione 20 lat działalności zaowocowało zoperowaniem ponad 24 tys. chorych, wprowadzeniem i rozpowszechnieniem pionierskich operacji mało inwazyjnych w kardiochirurgii, udziałem w wielu międzynarodowych programach klinicznych i naukowych, tj. STICH, ART (ang. *Arterial Revascularisation Trial*) i ASSERT, oraz realizacją programów finansowanych przez Komitet Badań Naukowych. Obecnie przeprowadzamy w naszej Klinice wszystkie typy operacji kardiochirurgicznych z uwzględnieniem najnowszych osiągnięć światowej

kardiochirurgii. Wykonujemy złożone operacje wieńcowo-zastawkowe, korygujemy wielozastawkowe wady serca, doskonalimy techniki mało inwazyjne, operujemy różne typy tętniaków aorty, leczymy chirurgicznie zaburzenia rytmu. Szkolimy młodych specjalistów, organizujemy warsztaty kardiochirurgiczne dla kardiochirurgów z całego kraju, prowadzimy dydaktykę dla studentów polskich, z USA i Tajwanu. Pod opieką prof. Stanisława Wosia w Klinice powstały 24 rozprawy doktorskie i 4 habilitacyjne. Uczestniczymy czynnie w dokonaniach naukowych na polu kardiochirurgii, co zaowocowało opublikowaniem 180 prac oryginalnych, 92 doniesień na zjazdach zagranicznych, 166 na zjazdach krajowych, opracowaniem 18 podręczników i skryptów. Przy II Klinice Kardiochirurgii działa też prężnie Studenckie Koło Naukowe, którego zespoły nagradzane były wielokrotnie na studenckich konferencjach naukowych w kraju i za granicą.

Jubileusz 20-lecia to okazja nie tylko do osobistych wspomnień, podsumowania działalności i osiągnięć Kliniki. To również sposobność do podziękowania za dotychczasową współpracę wielu ludziom. Należy tu wymienić nazwiska nieżyjących już prof. dr. hab. Leszka Gieca, Dyrektora Górnośląskiego Ośrodka Kardiologii, prof. dr. hab. Zbigniewa Religę, Kierownika Kliniki Kardiochirurgii w Zabrze, a także pierwszych Ordynatorów II i III Kliniki Kardiologii, z którymi rozpoczęliśmy naszą bliską współpracę – prof. dr. hab. Tadeusza Mandeckiego, prof. dr. hab. Tadeusza Petelena.

Historia Kliniki w skrócie – fakty i liczby

- 1990 r. – powołanie przez Rektora prof. M. Kamińskiego i Senat ŚAM II Katedry i Kliniki Kardiochirurgii. Kierownikiem Kliniki w drodze postępowania konkursowego został dr hab. n. med. Stanisław Woś.
- Organizacja zespołu lekarsko-pielęgniarskiego oraz wyposażenia aparaturowo-sprzętowego sal operacyjnych i oddziału intensywnej terapii pooperacyjnej.
- W drugiej połowie 1990 r. przeprowadzono pierwszych 81 operacji na otwartym sercu.
- Skład osobowy Kliniki w pierwszych latach działalności tworzyło 10 lekarzy bez specjalizacji, w większości bezpośrednio po studiach, 74 pielęgniarki, 6 kardiologicznych, 8 perfuzjonistów.



Ryc. 1. Zespół lekarzy w 2000 r. – I rząd: doc. R. Bachowski, prof. S. Woś, doc. M. Jasiński; II rząd: dr W. Domaradzki, dr M. Gemel, dr P. Olszówka, dr W. Ceglarek, dr R. Mrozek, dr K. Widenka, dr P. Żurek, dr A. Błach, doc. M. Deja

- Systematycznie każdego roku zwiększała się liczba wykonywanych operacji. W miarę upływu lat asystenci uzyskiwali specjalizację w dziedzinie kardiologii oraz stopnie naukowe doktora nauk medycznych, często z wyróżnieniem (w tym dwukrotnie nagroda Prezesa Rady Ministrów).
- W pierwszej dekadzie działalności Kliniki każdego roku zwiększała się liczba operacji, osiągając w roku 2000 liczbę 1321.
- 1994 r. – pomoc w otwarciu Oddziału Kardiologii Szpitala Uniwersyteckiego w Ostrawie, wykonanie pierwszych 15 operacji w krążeniu pozaustrojowym bez powikłań.
- Studenci Koła Naukowego działającego przy klinice uzyskali nagrody na krajowych i międzynarodowych sympozjach. Większość z nich po uzyskaniu dyplomu lekarza zostaje asystentami w Klinice.
- Pod koniec lat 90. XX w. systematycznie zwiększa się aktywność naukowa asystentów Kliniki, co przejawia się częstym uczestnictwem w sympozjach oraz kongresach krajowych i zagranicznych.
- 1996 r. – pierwsza nagroda za przedstawione prace na Europejskich Kongresach – Wenecja.
- 1996 r. – pierwsze w kraju małe inwazyjne operacje pomostowania aortalno-wieńcowego poprzez minitorakotomię lewostronną (MIDCAB) i operacje pomostowania aortalno-wieńcowego na sercu bijącym bez wykorzystania krążenia pozaustrojowego (OPCAB) – wyniki leczenia pierwszych 50 chorych zaprezentowano na kongresie w Paryżu w 1997 r.
- 2000 r. – jubileusz 10-lecia Kliniki – obecność licznych gości, kierowników ośrodków kardiologicznych, władz uczelni, Ministra Zdrowia, Wojewody Śląskiego nobilituje działalność Kliniki.
- Kierownik Kliniki zostaje wybrany na stanowisko prorektora ds. kształcenia przed- i podyplomowego w Śląskiej Akademii Medycznej w roku 1996.
- 2001 r. – ukazuje się pierwsze wydanie książki pt. „Choroba niedokrwienna serca. Postępy w leczeniu chirurgicznym” pod redakcją prof. Stanisława Wosia.
- Zostaje zorganizowana pracownia echokardiografii śródoperacyjnej oraz pracownia badawcza fragmentów izolowanych narządów i tkanek.
- 1998 r. – Kierownik Kliniki zostaje powołany przez wojewodę na konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie kardiologii.
- 2002 r. – Kierownik Kliniki zostaje przyjęty w poczet Klubu Kardiologów i powołany przez Ministra Zdrowia na konsultanta krajowego w dziedzinie kardiologii.
- Klinika każdego roku jest organizatorem międzynarodowych warsztatów z udziałem światowej sławy ekspertów. Między innymi gościliśmy profesorów: C. Durana (USA), R. Diona (Belgia), D. Adamsa (USA), G. El-Khouriego (Belgia), O. Alfieriego (Włochy), A. Sosnowskiego (Wielka Brytania), P. Urbańskiego (Niemcy). Warsztaty uzyskały licencję Europejskiego Towarzystwa Kardio-Torakochirurgicznego.
- 2003 r. – pierwsza w Polsce korekta wady mitralnej z dostępu przez minitorakotomię.
- Trzech adiunktów kliniki i jeden z II Kliniki Kardiologii uzyskuje stopnie doktora habilitowanego.
- Samodzielni pracownicy naukowcy rozpoczynają aktywną działalność w strukturach uczelni: wchodzi w skład senatu i komisji senackich, pełni funkcję prodziekana (dr hab. Ryszard Bachowski, dr hab. Marek Jasiński, dr hab. Marek Deja).
- 2002 r. – wybór Kierownika Kliniki na Prezesa Polskiego Towarzystwa Kardio-Torakochirurgicznego (PTKTCh).
- 2004 r. – organizacja II Kongresu PTKTCh w Katowicach z licznym udziałem gości z zagranicy i ponad pięciuset uczestników z kraju.
- Kierownik Kliniki otrzymuje Platynowy Laur Umiejętności i Kompetencji.
- Łączna liczba wykonanych operacji serca na przestrzeni 20-lecia to ponad 22 tys.
- 2007 r. – kolejne nagrody Ministra Zdrowia i międzynarodowych towarzystw naukowych.
- 2007 r. – otwarcie Oddziału Kardiologicznego Szpitala Wojewódzkiego w Rzeszowie z zapleczem kardiologiczno-lekarskim wywodzącym się z grona asystentów kliniki.
- Stajemy się uczestnikami prestiżowych międzynarodowych grantów klinicznych (STICH, ASSERT, ART), uzyskując nagrody za aktywność i uznanie zagranicznych koordynatorów.
- Następuje rozwój chirurgii naprawczej zastawek serca i zwiększa się liczba interwencji w chirurgii dużych naczyń, tętniakach i rozwarstwieniach aorty.
- Na przestrzeni 20 lat istnienia Katedry obroniono 4 rozprawy na stopień doktora habilitowanego oraz 20 rozpraw doktorskich. Ponadto kolejne 4 rozprawy doktorskie oraz jedna habilitacyjna zostały wszczęte.
- Nagrody: 5 nagród Ministra Zdrowia, 9 nagród Rektora Uniwersytetu Medycznego, 2 nagrody międzynarodowych towarzystw naukowych.



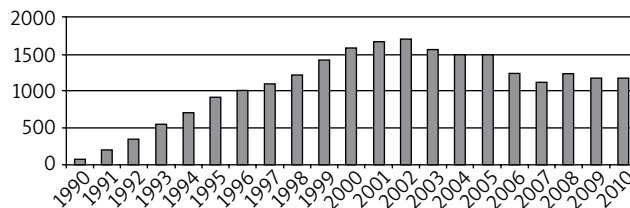
Ryc. 2. Zespół lekarzy w 2010 r.

Działalność kliniczna

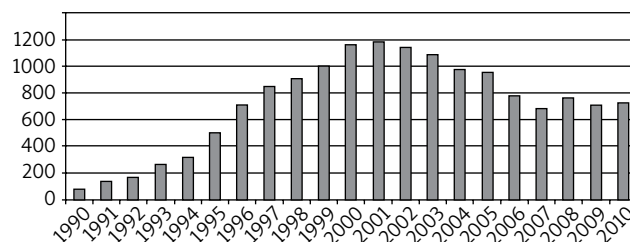
Minione 20 lat działalności klinicznej zaowocowało zoperowaniem ponad 24 tys. chorych. W pierwszej dekadzie naszej działalności zostało wykonanych prawie 9 tys. operacji w krążeniu pozaustrojowym. Diagramy tego dziesięciolecia wykazują istotną progresję liczby wykonanych operacji. W roku 2000 wykonaliśmy 1321 operacji, w tym 232 bez użycia krążenia pozaustrojowego w wariacie MIDCAB lub OPCAB. Najmniejsze zanotowane wskaźniki śmiertelności ogólnej wynosiły 2,3%, a w chorobie wieńcowej 1,7%. Już w latach 90. rozpoczęliśmy pomostowanie tętnic wieńcowych przy użyciu obu tętnic piersiowych wewnętrznych – program ten realizowany jest do dzisiaj w międzynarodowym badaniu klinicznym ART. Uzyskaliśmy zbliżony do 100% wskaźnik rewaskularyzacji tętniczej w chorobie wieńcowej. W tym czasie rozwinęliśmy pełen zakres usług kardiologicznych dla dorosłych. W połowie tego dziesięciolecia zainaugurowano również intensywnie realizowany program operacji mało inwazyjnych w leczeniu choroby niedokrwiennej serca.

Lata 2000–2010 przyniosły początkowe zwiększenie, a następnie zmniejszenie liczby wykonywanych operacji. Wynikało to z pojawienia się na rynku możliwości alternatywnych, mniej inwazyjnych poczynań kardiologii interwencyjnej. Przyczyną tego zmniejszenia należy jednak szukać także w redukcji środków finansowych, jakie NFZ przeznacza na procedury kardiologiczne. Stopniowo zmieniał się profil i charakterystyka chorych kierowanych do leczenia kardiologicznego – pacjenci, których leczymy dzisiaj, są istotnie starsi wiekiem, obciążeni wieloma chorobami współistniejącymi, niewydolnościami narządowymi, co zwiększa ryzyko operacyjne oraz zwiększa konsumpcję środków przeznaczonych na terapię.

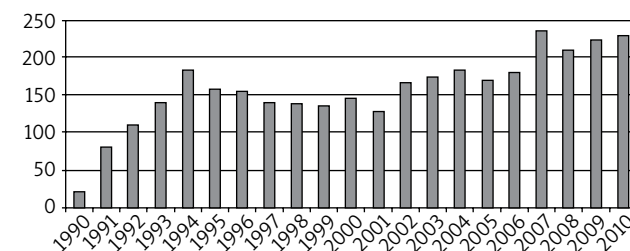
W roku 2003 wykonaliśmy pierwsze operacje mało inwazyjne wad zastawkowych, a w roku następnym wariant skojarzonego leczenia choroby wieńcowej i wady zastawkowej. Program ten realizujemy do dziś. W drugiej dekadzie zainicjowaliśmy program użycia bioprotez bezstentowych do leczenia wad kompleksu aortalnego, a w 2009 r. wykonaliśmy w zespole z kardiologami pierwsze prezu-



Ryc. 3. Ogólna liczba operacji



Ryc. 4. Liczba wykonanych operacji pomostowania aortalno-wieńcowego



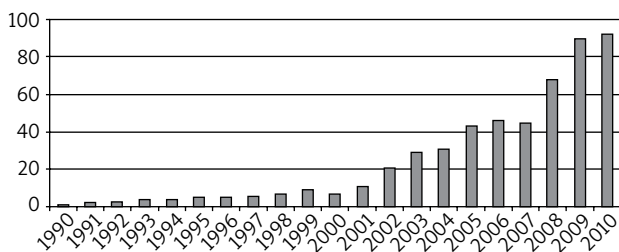
Ryc. 5. Ogólna liczba wykonanych operacji zastawkowych

dowe i przezkoniuszkowe implantacje protez zastawkowych. W związku z dużym doświadczeniem kliniki w leczeniu pozawałowej niewydolności lewokomorowej serca zostaliśmy zaproszeni do udziału w międzynarodowym badaniu klinicznym STICH. Obserwujemy stały wzrost liczby operacji tętniaków aorty, jak również ostrych rozwarstwień aorty.

Przy Klinice funkcjonuje pracownia echokardiografii wyposażona w nowoczesny sprzęt umożliwiający wykonywanie precyzyjnej diagnostyki przedoperacyjnej oraz weryfikacji efektów leczenia. Otwarcie w 2000 r. trzeciej sali operacyjnej i modernizacja oddziału pooperacyjnego stworzyły sytuację stabilną co do liczby wykonywanych operacji, ustalając ich liczbę na poziomie 1300 procedur rocznie. Naszym celem było nie tylko zwiększanie liczby operacji, ale także podejmowanie nowych wyzwań operacyjnych. W ciągu tych 20 lat uzyskaliśmy wyniki leczenia chorych nieodlegające od wyników renomowanych ośrodków w Europie i USA. Wyniki te dotyczą operacji z zastosowaniem technik mało inwazyjnych, operacji naprawczych wad nabytych serca, tętniaków aorty czy ostrego rozwarstwienia jej ściany.



Ryc. 6. Operacja zastawki mitralnej z minidostępu. Operuje doc. R. Bachowski



Ryc. 7. Liczba wykonanych operacji aorty (tętniaki oraz rozwarstwienia aorty)

Działalność edukacyjna, warsztaty

*Wykształcenie to dobro,
którego nikt nie jest w stanie nas pozbawić*
Menander

Warsztaty kardiologiczne

W 2002 r., 6–7 stycznia po raz pierwszy zorganizowane zostały warsztaty nazwane Chirurgicznymi Warsztatami Chirurgii Zastawki Aortalnej i Opuszki Aorty – Implantacja Bioprotez Bezstentowych pod kierownictwem doc. Marka Jasińskiego, wspólnie z dr. Andrzejem Sosnowskim, konsultantem z Leicester, naszym wielkim przyjacielem i mentorem. Zostały wykonane 3 operacje transmitowane na żywo do audytorium. Dodatkowo warsztaty kończyły się treningiem w warunkach „wet-labu” na modelach serc świńskich. Spotkały się one ze znakomitym przyjęciem jako pierwsze tego typu przedsięwzięcie. W następnym roku w Drugich Warsztatach udział wzięli prof. Gebrine El-Khoury z Brukseli, uważany za twórcę nowoczesnej chirurgii rekonstrukcyjnej zastawki aortalnej i aorty. Wykonano 4 operacje na żywo, z pionierskimi prezentacjami operacji reimplantacji dwupłatkowej zastawki aortalnej i implantacji całkowitego biologicznego konduitu aortalnego. Sukcesy tych warsztatów spowodowały, że w następnym roku, w trakcie organizowanego przez nas w 2004 r. II Kongresu Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego w Katowicach, wprowadzając tzw. *Postgraduate Course*, transmitowane

były na żywo 2 operacje: naprawy zastawki mitralnej, którą wykonał prof. Robert Dion z Leiden, oraz naprawy zastawki aortalnej, którą wykonał prof. Paweł Urbański z Bad Neustadt. W czasie kolejnych *Postgraduate Course*, towarzyszących kolejnym edycjom zjazdów PTKTCh, zorganizowane były międzynarodowe sympozja na temat różnych punktów widzenia operacji rekonstrukcyjnych zastawek serca oraz aktualnego stanu wiedzy o pozaustrojowym utlenianiu krwi (ang. *Extracorporeal Membrane Oxygenation – ECMO*) z udziałem międzynarodowych autorytetów. W następnym roku poszerzyliśmy również formułę warsztatów o osobne spotkanie związane właśnie z zastawką mitralną i trójdzielną, a zaproszonym gościem był prof. Carlos Duran. Międzynarodowy charakter warsztatów, obecność uznanych autorytetów oraz nowoczesna formuła spowodowały, że od 2005 r. zostały one afiliowane w kalendarzu Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego (ang. *European Association for Cardio-Thoracic Surgery – EACTS*), a w 2006 i 2007 r. akredytowane jako kurs edukacyjny EACTS.

W roku 2009 gościliśmy prof. Davida Adamsa z Nowego Yorku. Oprócz corocznych (dotąd 9) warsztatów w ramach szkolenia do specjalizacji z kardiologii, w podobnej formule, z operacjami na żywo, organizowane są każdego roku dodatkowe dwa kursy z technik napraw zastawek serca i mało inwazyjnych operacji wad zastawkowych i choroby wieńcowej. Tak aktywny udział w systemie szkolenia z kardiologii przyczynił się do otrzymania kredytu zaufania przewodniczenia Sekcji Edukacji PTKTCh.

Studenckie Koło Naukowe

Działalność naukowa pracowników Kliniki jest uzupełniana poprzez aktywną działalność Studenckiego Koła Naukowego, działającego niemal od czasu powstania Kliniki. Działalność ta ma na celu przygotowywanie przyszłych lekarzy do pracy naukowej, doskonalenie umiejętności przygotowywania tekstów do publikacji i prezentacji projektów naukowych. Realizowane przez Koło projekty doczekały się wielu prestiżowych wyróżnień i nagród krajowych i międzynarodowych. Dziesięciu członków Koła podjęło pracę na oddziałach kardiologii, 4 osoby na oddziałach kardiologii, w tym jedna w USA.

Dydaktyka podstawowa, studenci anglojęzyczni

Prowadzone wykłady i ćwiczenia dla studentów VI roku z kardiologii, propedeutyki chirurgii dla III roku oraz zajęcia fakultatywne dla zainteresowanych to tylko część działalności akademickiej naszej Kliniki związanej z edukacją studentką. Od 1999 r. prowadzone są bowiem wykłady i ćwiczenia kliniczne dla studentów anglojęzycznych, zarówno z USA, jak i krajów azjatyckich.

Działalność naukowa

Działalność naukowa II Katedry i Kliniki Kardiologii prowadzona była przez 20 lat istnienia w oparciu o finansowanie uzyskane z Komitetu Badań Naukowych i Minister-

stwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego pozyskane na następujące projekty badawcze:

- „Rola śródbłonka dla stanu czynnościowego tętnic i mięśniówki serca w określonych stanach patologii układu krążenia z uwzględnieniem stosowanej terapii” (4P05C 00815).
- „Pomostowanie aortalno-wieńcowe w chorobie niedokrwiennej serca bez użycia krążenia pozaustrojowego” (6P05C 05221).
- „Prospektywna ocena efektów wczesnych i odległych chirurgicznego leczenia choroby wieńcowej z towarzyszącą umiarkowaną niedokrwinną niedomykalnością zastawki mitralnej. Próba określenia wskazań do naprawy umiarkowanie niewydolnej zastawki mitralnej” (3P05C 05723).
- „Wpływ tkanki okołonaczyniowej na funkcję skurczową tętnicy piersiowej wewnętrznej w warunkach *in vitro* NN” (403 088335).

Rozprawy habilitacyjne

Imię i nazwisko	Temat pracy habilitacyjnej	Rok uzyskania
Krzysztof S. Gołba	„Wpływ tlenu azotu na czynność skurczową i rozkurczową fragmentów ludzkiego mięśnia przedsionka serca wywołaną stymulacją adrenergiczną <i>in vitro</i> ”	2000
Ryszard Bachowski	„Ocena kliniczna pomostowania tętnic wieńcowych bez użycia krążenia pozaustrojowego – analiza czynnościowa i morfologiczna przydatności tętnicy piersiowej wewnętrznej w aspekcie technik mało inwazyjnych – MIDCAB”	2001
Marek Jasiński	„Zastawki bezstentowe w leczeniu wady ujścia aortalnego. Prospektywna ocena porównawcza przerostu lewej komory i hemodynamiki po zastosowaniu zastawki bezstentowej i innych rodzajów protez zastawkowych na podstawie rezonansu magnetycznego i badań echokardiograficznych”	2003
Marek A. Deja	„Ocena możliwości zastosowania diazoksydu do ochrony mięśnia sercowego w trakcie operacji kardiologicznej”	2005

Rozprawy doktorskie

Imię i nazwisko	Temat pracy doktorskiej	Rok uzyskania
Ryszard Bachowski	„Ocena wybranych wskaźników immunologicznych u chorych poddanych pomostowaniu tętnic wieńcowych” Promotor: prof. dr hab. n. med. Stanisław Woś	1992
Marek Jasiński	„Analiza zastosowania zastawki mechanicznej w chirurgicznym leczeniu aktywnego zapalenia wsierdza” Promotor: prof. dr hab. n. med. Stanisław Woś	1994
Wojciech Domaradzki	„Wewnątrzsercowe wydzielanie natriuretycznego hormonu przedsionkowego podczas operacji kardiologicznej z zastosowaniem krążenia pozaustrojowego” Promotor: prof. dr hab. n. med. Stanisław Woś	1995
Wojciech Ceglarek	„Ocena kliniczna wpływu kardioplegii wzbogaconej nifedypiną na ochronę mięśnia sercowego w czasie pomostowania naczyń wieńcowych” Promotor: prof. dr hab. n. med. Stanisław Woś	1996
Marek A. Deja	„Reaktywność tętnicy piersiowej wewnętrznej w nadciśnieniu tętniczym” Promotor: prof. dr hab. n. med. Stanisław Woś	1996
Maciej Matuszewski	„Ocena zastosowania ciepłej kardioplegii w pomostowaniu tętnic wieńcowych” Promotor: prof. dr hab. n. med. Stanisław Woś	1998
Roman Mrozek	„Zastosowanie metody tonometrii dla oceny oksigenacji trzewnej u chorych poddawanych zabiegom rewaskularyzacji naczyń wieńcowych” Promotor: prof. dr hab. n. med. Stanisław Woś	1999
Kazimierz Widenka	„Ocena wpływu siarczanu protaminy na ścianę tętnicy piersiowej wewnętrznej” Promotor: prof. dr hab. n. med. Stanisław Woś	2002
Marek Gemel	„Kliniczna ocena różnych rodzajów protekcji mięśnia sercowego stosowanych podczas operacyjnego leczenia nabytych wad zastawki aortalnej, połączonego z jednoczasową rewaskularyzacją mięśnia sercowego” Promotor: prof. dr hab. n. med. Stanisław Woś	2003
Hanna Winiarska	„Próba określenia czynników wpływających na występowanie migotania przedsionków we wczesnym okresie pooperacyjnym u chorych operowanych z powodu choroby niedokrwiennej serca” Promotor: prof. dr hab. n. med. Stanisław Woś	2003

Rozprawy doktorskie cd.

Imię i nazwisko	Temat pracy doktorskiej	Rok uzyskania
Pawet Żurek	„Wpływ suplementacji płynu kardioplegicznego L-karnityną na ochronę mięśnia sercowego u chorych poddawanych operacji pomostowania aortalno-wieńcowego” Promotor: prof. dr hab. n. med. Stanisław Woś	2005
Adam Szafranek	„Porównanie aktywności krążącego układu renina–angiotensyna–aldosteron oraz stężenie ANP u chorych po wszczępieniu bezstentowej lub stentowej protezy zastawki aortalnej” Promotor: prof. dr hab. n. med. Stanisław Woś	2006
Tomasz Kargul	„Ocena bezpieczeństwa stosowania jednorazowej 300 mg dawki aspiryny u pacjentów poddawanych zabiegowi pomostowania naczyń wieńcowych” Promotor: prof. dr hab. n. med. Stanisław Woś	2008
Radosław Gocot	„Odległa ocena remodelingu lewej komory serca w badaniu rezonansu magnetycznego u chorych po wymianie zastawki aortalnej. Randomizowane porównanie wyników wszczępienia bezstentowej lub stentowej zastawki aortalnej” Promotor: dr hab. n. med. Marek Jasiński	2009
Damian Hudziak	„Porównanie działania furnidypiny i jej metabolitów w modelu fizjologicznie perfundowanego serca szczura” Promotor: dr hab. n. med. Marek Jasiński	2009
Marcin Malinowski	„Wpływ tkanki okołonaczyniowej na funkcję skurczową tętnicy piersiowej wewnętrznej w warunkach <i>in vitro</i> ” Promotor: dr hab. n. med. Marek A. Deja	2009
Kateryna Drozhevska	„Wpływ przygotowania materiału żylnego na uszkodzenia i procesy przebudowy pomostów aortalno-wieńcowych” Promotor: dr hab. n. med. Ryszard Bachowski	2009
Piotr Duraj	„Wyniki leczenia operacyjnego choroby wieńcowej u pacjentów poddanych uprzednio przezskórnej angioplastyce wieńcowej” Promotor: prof. dr hab. n. med. Stanisław Woś	2010
Andrzej Błach	„Ocena uwalniania mózgowego peptydu natriuretycznego u pacjentów poddanych operacji kardiologicznej z zastosowaniem krążenia pozaustrojowego” Promotor: dr hab. n. med. Ryszard Bachowski	2011

Wszczęte przewody doktorskie

Imię i nazwisko	Temat pracy doktorskiej
Maciej K. Kolowca	„Topografia segmentarnej regresji masy lewej komory serca i jej czynności skurczowej w metodzie rezonansu magnetycznego po wymianie zwężonej zastawki aortalnej” Promotor: prof. dr hab. n. med. Stanisław Woś
Tomasz Szałcel	„Skuteczność i bezpieczeństwo terapii antyfibrynolitycznej w operacjach pomostowania tętnic wieńcowych” Promotor: dr hab. n. med. Marek A. Deja
Witold Mazur	„Przebieg pooperacyjny u pacjentów po pomostowaniu naczyń wieńcowych a wartość wybranych wskaźników martwicy mięśnia sercowego” Promotor: prof. dr hab. n. med. Stanisław Woś
Piotr Janusiewicz	„Geometria zastawki mitralnej i jej aparatu podzastawkowego u chorych z kardiomiopatią niedokrwienną poddawanych leczeniu chirurgicznemu” Promotor: dr hab. n. med. Marek A. Deja
Piotr Olszówka	„Wpływ krążenia pozaustrojowego na wydolność układu oddechowego w operacjach pomostowania tętnic wieńcowych” Promotor: prof. dr hab. n. med. Stanisław Woś

Ponadto zrealizowaliśmy szereg tematów badawczych w oparciu o finansowanie przeznaczone na badania statutowe i własne Śląskiej Akademii Medycznej/Śląskiego Uniwersytetu Medycznego (2–3 projekty rocznie, część kontynuowana przez kilka lat).

Współpraca międzynarodowa

Stany Zjednoczone

- Fresno Community Medical Center, Fresno, CA.
- Stanford University, CA.
- Deborah Heart and Lung Center, Brom Mills, NJ
- Cardiothoracic Dept, University of California San Diego, San Diego, CA.

- Duke Clinical Research Institute, Duke University, Durham, NC.

Kanada

- Cardiothoracic Department, University of Toronto.
- #### Wielka Brytania
- Brompton Hospital, National Heart and Lung Institute, Londyn.
 - Cardiothoracic Surgery Department, Glenfield University Hospital, Leicester.
 - Heart and Lung Transplantation Unit, Northern General Hospital, Sheffield.
 - Oxford University, Oxford.
 - Department of Cardiothoracic Surgery, University hospital of Wales, Cardiff.

Irlandia

- West of Ireland Cardiothoracic Surgery Unit, University Hospital, Galway.

Belgia

- Cliniques Universitaires St. Luc, Bruksela.

Holandia

- Academisch Ziekenhuis, Leiden.

Niemcy

- Herz und Gefass Klinik, Bad Neustadt A.D., Saale.

Republika Południowej Afryki

- Mednusa University, Pretoria, S.A.

Nagrody i wyróżnienia

- 1996 r. – Rabago Prize podczas 45th International Congress of the European Society for Cardiovascular Surgery dla dr. n. med. M. Deji.
- 1997 r. – Nagroda Prezesa Rady Ministrów za wyróżnioną rozprawę doktorską dla dr. n. med. M. Deji.
- 1998 r. – I Nagroda Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej dla prof. dr. hab. n. med. S. Wosia, dr. n. med. M. Jasińskiego, dr. n. med. R. Bachowskiego, dr. n. med. M. Deji, dr. n. med. R. Mrozka, dr. n. med. K. S. Gołby, dr. n. med. E. Kucwicz, dr. n. med. J. Fryc, dr. n. med. W. Kruczaka za badania nad protekcją mięśnia sercowego u chorych z chorobą niedokrwinną serca leczonych chirurgicznie oraz metody monitorowania ukrwienia trzewnego podczas operacji i we wczesnym okresie pooperacyjnym.
- 1998 r. – wyróżnienie Europejskiego Boardu Kardio-Torakochirurgicznego (ang. *European Board of Thoracic and Cardiovascular Surgeons* – EBTCs), Bruksela, dla dr. n. med. M. Jasińskiego.
- 2000 r. – II Nagroda Naukowa Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego dla zespołu: dr n. med. M. Deja, prof. dr hab. n. med. S. Woś, dr n. med. K. Gołba, lek. med. P. Żurek, dr n. med. W. Domaradzki, dr n. med. R. Bachowski, prof. dr n. med. T. Spyt.
- 2000 r. – Zespołowa Nagroda Ministra Zdrowia dla dr. n. med. M. Deji, prof. dr. hab. n. med. S. Wosia, dr. n. med. K. Gołby, lek. med. P. Żurka, dr. n. med. W. Domaradzkiego, dr. n. med. R. Bachowskiego za pracę pt. „Ocena kliniczna i laboratoryjna metod pobierania tętnicy piersiowej wewnętrznej w czasie zabiegu pomostowania krążenia wieńcowego: klasycznej i za pomocą szkieletowania”.
- 2001 r. – Złoty Laur Umiejętności i Kompetencji w kategorii menedżerów, liderów społeczno-gospodarczych

dla prof. dr. hab. n. med. S. Wosia, Kierownika II Kliniki Kardiologii Śląskiej Akademii Medycznej.

- 2003 r. – Zespołowa Nagroda Ministra Zdrowia dla prof. dr. hab. n. med. S. Wosia za podręcznik pt: „Chirurgia naczyń wieńcowych”
- 2004 r. – I miejsce dla II Katedry i Kliniki Kardiologii ŚAM w Rankingu Szpitali Tygodnika „Wprost” w kategorii kardiologia.
- 2004 r. – III miejsce w kategorii Najlepszy Oddział Kardiologii tygodnika „Newsweek”.
- 2005 r. – I miejsce dla II Katedry i Kliniki Kardiologii ŚAM w Rankingu Szpitali Tygodnika „Wprost” w kategorii kardiologia.
- 2007 r. – Nagroda Prezesów Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego dla dr. n. med. M. Deji za badania dotyczące zastosowania diazoksydu do ochrony mięśnia sercowego w trakcie operacji kardiologicznych.
- 2007 r. – Young Investigator’s Award – 21st European Association for Cardio-Thoracic Surgery Annual Meeting, Geneva 2007, dla dr. n. med. M. Malinowskiego.
- 2007 r. – Platynowy Laur „Pro Publico Bono” dla prof. dr. hab. n. med. S. Wosia.
- 2008 r. – Wyróżnienie dla dr. n. med. R. Gocoła i wsp. za pracę wygłoszoną podczas IV Kongresu PTKTCh, Warszawa, 12–14 czerwca.
- 2009 r. – nagroda za najlepszą pracę przedstawioną w trakcie XIV Sympozjum Sekcji Kardiologii Eksperymentalnej Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego dla dr. n. med. M. Malinowskiego, Dobieszaków, 15–17 października.
- 2010 r. – I nagroda dla dr. n. med. Piotra Janusiewicza i wsp. za pracę wygłoszoną podczas sesji V Kongresu PTKTCh, Poznań, 22 maja.
- 2010 r. – Nagroda Prezesa Rady Ministrów za wyróżnioną rozprawę doktorską dla dr. n. med. M. Malinowskiego.

Ponadto:

- Zespołowa i Indywidualna Nagroda Ministra Zdrowia – krotnie.
- Zespołowa Nagroda Naukowa Rektora ŚAM/SUM – pięciokrotnie.
- Indywidualna Nagroda Rektora ŚAM za działalność dydaktyczną – trzykrotnie.
- Indywidualna Nagroda Rektora SUM za działalność organizacyjną.

Nagrody dla Studenckiego Koła Naukowego przy II Katedrze i Klinice Kardiologii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego

- 1995 r. – I nagroda dla E. Śmitowskiej i M. Kolowcy na Ogólnopolskiej Konferencji Studenckich Kół Naukowych za pracę „Ocena wazodylatacyjnego działania warafamilu na tętnicę naczyniową dolną (IEA) wykorzystywaną do pomostowania tętnic wieńcowych” – Łódź.
- 2001 r. – III nagroda dla P. Duraja, R. Gocoła i D. Hudziaka na Ogólnopolskim Przeglądzie Prac Naukowych Studentów Medycyny i Lekarzy Stażystów za pracę: „Psychologiczna ocena funkcji poznawczych pacjentów poddanych

operacji pomostowania tętnic wieńcowych metodą klasyczną oraz metodą bez użycia krążenia pozaustrojowego” – Bydgoszcz.

- 2002 r. – II nagroda dla P. Duraja, R. Gocoła i D. Hudziaka na II Ogólnopolskim Przeglądzie Prac Naukowych Studentów Medycyny i Lekarzy Stażystów za pracę „Sprawność przedramienia po pobraniu tętnicy promieniowej wykorzystanej do rewaskularyzacji naczyń wieńcowych” – Bydgoszcz.
- 2004 r. – IV nagroda dla M. Malinowskiego i P. Janusiewicza na Międzynarodowej Konferencji Naukowej Studentów Uczelni Medycznych za pracę „Częściowe odnerwienie serca nie wpływa na zapadalność na migotanie przedsionków w okresie pooperacyjnym u pacjentów poddawanych pomostowaniu tętnic wieńcowych” – Kraków.

Publikacje

- 175 opublikowanych prac oryginalnych i poglądowych.
- 18 podręczników lub skryptów.
- 92 doniesienia na sympozjach zagranicznych.
- 166 doniesień na sympozjach krajowych.

Postscriptum

*Oto jest nasz chleb codzienny, nasze małe budowanie,
trud uparty i niezmienny, nieustanne kształtowanie*
K. I. Gałczyński

Wizerunek Kliniki to bezpieczeństwo i zaufanie chorych. W ciągu 20 lat staliśmy się ośrodkiem, który odpowiada europejskim normom leczniczym i edukacyjnym. Stamtąd bowiem czerpaliśmy nasze doświadczenia poprzez udział

w specjalistycznych szkoleniach oraz licznych programach naukowo-badawczych koordynowanych przez uniwersytety w USA i Wielkiej Brytanii.

Wydaje się, że nasze cele, które postawiliśmy sobie 20 lat temu, w dużym stopniu zostały zrealizowane. Dbaliśmy o nowoczesne standardy leczenia na salach operacyjnych. Wdrażaliśmy pionierskie techniki operacyjne, kształciliśmy innych w kraju i za granicą.

Jestem przekonany, że wszyscy moi koledzy, którzy 20 lat temu rozpoczęli swoją karierę zawodową w tym zespole – należy tu wymienić doc. Ryszarda Bachowskiego, doc. Marka Jasińskiego, doc. Marka A. Deję, dr. n. med. Kazimierza Widenkę i dr. n. med. Macieja Matuszewskiego, obecnie konsultanta w Wielkiej Brytanii – stanowią obecnie trzon przyszłych promotorów nowej generacji kardiologów.

Na koniec kieruję słowa najwyższego uznania i podziękowanie do wszystkich moich współpracowników kardiologów, kardiologów, kardiologów, kardiologów, pielęgniarek, zespołów perfuzji i rehabilitacji, pracowników administracji za wspólnie przepracowane lata.

Gratuluje sukcesów, które trwale wpisały się w naszą 20-letnią rzeczywistość i na koniec dedykuję Wam piękną myśl Jean Paula:

„Wspomnienia są jedynym rajem, z którego nie możemy zostać wypędzeni”.

Pozostaję z dobrymi myślami i wierzę, że kolejne lata dopiszą do listy obecnych nowe sukcesy.

prof. dr hab. n. med. Stanisław Woś